

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ «ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
УКРАЇНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЙ»

Герман САВЧЕНКО

ІНСТРУКЦІЯ № 13

**З ОХОРОНИ ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ
ПРИ ПРОВЕДЕННІ ЗАНЯТЬ В ЛАБОРАТОРІЯХ ТА МАЙСТЕРНЯХ**

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Дана інструкція є обов'язковою для керівництва і використання працівниками та здобувачами освіти всіх спеціальностей, курсів та форм навчання під час проведення науково-дослідних та лабораторних робіт в приміщеннях Відокремленого структурного підрозділу «Фаховий коледж Українського державного університету науки і технологій» (далі – ВСП «Фаховий коледж УДУНТ»).

Перед виконанням кожного завдання, пов'язаного з використанням різних матеріалів, інструментів, приладів, на початку заняття, лабораторної, практичної роботи тощо, відповідальною особою (викладачем, лаборантом) із здобувачами освіти проводиться на робочому місці первинний інструктаж. Запис про проведення первинного інструктажу робиться в окремому журналі реєстрації інструктажів з безпеки життєдіяльності, який зберігається в кожному кабінеті, лабораторії, майстерні, цеху та іншому робочому місці. До лабораторних і практичних занять здобувачів освіти допускають після проведення з ними інструктажу. Вони повинні бути ознайомлені з правилами поведінки в аудиторіях, майстернях порядком проведення роботи та з інструкціями безпечного застосування приладів, інструментів, обладнання, а також правил роботи з хімічними реактивами. Вказані інструкції, повинні бути в кожній лабораторії в доступних місцях. Біля всього електрообладнання та приладів повинні бути розміщені пам'ятки (інструкції) правил його експлуатації.

В кожній лабораторії, майстерні повинна бути медична аптечка, розрахована для надання допомоги при нещасному випадку.

Усі приміщення повинні бути забезпечені витяжною та припливною вентиляцією. Припливно-витяжна вентиляція в усіх приміщеннях хімічних лабораторій вмикається до початку проведення робіт і вимикається після закінчення проведення робіт. При цьому: спочатку вмикають витяжну вентиляцію, а потім припливну, вимикають навпаки - спочатку припливну, а потім витяжну. Роботи в лабораторії повинні проводитися тільки при справній вентиляції, необхідно передбачити автоматичне включення та блокування вентиляції. У разі виявлення будь-яких несправностей вентиляції необхідно повідомити про це свого керівника, адміністрацію. Всі роботи з хімічними речовинами слід проводити тільки у витяжних шафах. Витяжні шафи повинні бути обладнані відсмоктувачами.

Світильники у витяжній шафі за своїм улаштуванням повинні бути у вибухобезпечному виконанні.

Штепсельні розетки і вимикачі повинні бути розташовані поза витяжною шафою. Підлоги приміщень хімічних лабораторій повинні мати рівну, неслизьку, зручну для очищення поверхню, бути стійкими до дії механічних навантажень, вологі і агресивних середовищ. Конструкція та розміщення лабораторних меблів повинні бути такими, щоб можна було вести прибирання підлоги під ними. Для миття хімічного посуду слід виділяти місця.

Небезпечними та шкідливими факторами, що можуть спричинити травмування студентів під час роботи в лабораторії чи майстерні є:

- електричний струм;
- хімічні реактиви, інструменти, лабораторний посуд, що використовуються для проведення занять.

Здобувачі освіти повинні:

- знати й дотримуватися правил особистої гігієни, підтримувати в чистоті робоче місце;
- заходити в приміщення та виконувати завдання лише з дозволу викладача або лаборанта;
- в приміщеннях під час лабораторних занять необхідно працювати в спеціальному санітарному одязі (білі халати, ковпаки, косинки та ін.), використовувати засоби індивідуального захисту.

В приміщеннях лабораторій, аудиторій та майстерень забороняється:

- користуватися відкритим вогнем, торкатися руками нагрітих приладів;
- їсти, пити, палити, бігати та кричати;
- заходити у верхньому одязі, заносити одяг, класти його під столи, на обладнання, вішати на стіни;
- приносити на заняття зайві предмети.

Відкривати і закривати двері в приміщеннях потрібно обережно, щоб не одержати травму і щоб пальці не потрапляли у щілину дверей. При виявленні зіпсованого обладнання, приладів, інструментів, лабораторного посуду, при порушенні правил безпеки іншими особами, аварії, травмуванні потрібно негайно повідомити керівника.

Працівники НФ УДУНТ зобов'язані забезпечити безпечні умови роботи для здобувачів освіти, потерпілим - надати допомогу, а при необхідності викликати швидку медичну допомогу.

ВИМОГИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

1. Перед початком виконання роботи здобувачі освіти повинні засвоїти:
 - правила користування приладами, обладнанням, інструментами;
 - правила безпечного користування лабораторним посудом, хімічними реактивами;
 - порядок дії при аварійних ситуаціях.
2. Ознайомитись та чітко дотримуватись порядку виконання роботи;
3. Підготувати до роботи своє робоче місце (прибрати зі столу зайві речі, перевірити надійність стільців, провітрити приміщення, тощо).

ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ

На заняттях потрібно виконувати ту роботу, яку вимагає викладач.

Під час роботи потрібно дотримуватись доведених інструкцій, не розливати і не розсипати хімічні реактиви, забороняється пробувати речовини на смак, запах. Необхідно підтримувати чистоту, слідкувати, щоб реактиви не потрапляли на руки та обличчя.

Працювати необхідно спокійно, не відвертати увагу, нічого не брати без дозволу викладача з інших столів, не відвертати увагу інших осіб зайвою розмовою. Без дозволу викладача, керівника здобувачі освіти не повинні проводити інші експерименти самостійно.

Підключати прилади до електромережі та користуватися ними необхідно тільки з дозволу або в присутності викладача.

При вивченні теми користуватися тільки справними електроприладами. Кожен прилад під час роботи повинен мати заземлення. При роботі з електроприладами необхідно слідкувати за їх станом та станом електропроводів, штепсельних вилок і розеток, не допускати попадання води в нагрівальні елементи. Забороняється працювати з несправними приладами та інструментами, вставляти зайві предмети у розетки, категорично забороняється демонстрація електроприладів на людині. Забороняється розбирати прилади. При виникненні несправностей в роботі приладів, обладнання, необхідно відразу їх виключити і повідомити про це викладача. При виявленні пошкодження в електропроводці чи арматурі повідомити завідувача лабораторією чи викладача.

Необхідно бути обережним і уважним біля вікон, щоб не розбити скло, не перехилитися через підвіконня. Під час вітру необхідно закривати вікна. Забороняється загромождувати проходи в приміщеннях зайвими речами.

Забороняється під час заняття приймати їжу, жувати жувальну гумку, руками протирати рот, очі, порушувати дисципліну.

Забороняється спиратися на стенди, стенд може обірватися і травмувати. Під час перерви необхідно виходити з лабораторії, майстерні. Не можна виносити з лабораторії, навіть тимчасово,

реагенти, інструменти, наочні посібники, тощо. За порядком під час перерви в приміщеннях спостерігає черговий, а всі студенти виходять з лабораторії.

ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ РОБОТИ

Після закінчення роботи (заняття) необхідно:

- відключити від живлення всі електроприлади;
- здати відпрацьовані матеріали та реагенти для утилізації;
- навести порядок на робочих місцях;
- добре провітрити приміщення;
- здати викладачу літературу, наочні посібники, інструменти;
- закрити вікна;
- вимкнути світло.

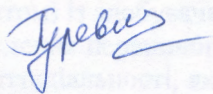
ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

У разі виникнення аварійної ситуації слід негайно повідомити викладача, адміністрацію ВСП «Фаховий коледж УДУНТ». Чітко виконувати вказівки викладача, лаборанта, не панікувати, не метушитися. Якщо непередбачувана ситуація виходить з-під контролю, то слід терміново зв'язатися зі службами екстреної допомоги за мобільним зв'язком за телефонами:

- 101 – пожежна охорона;
- 102 – поліція;
- 103 – швидка медична допомога;
- 104 – газова служба.

Телефонуючи спеціалістам, потрібно повідомити адресу, коротко описати ситуацію, назвати своє прізвище й номер телефону.

Заступник директора
ВСП «Фаховий коледж УДУНТ»

Лариса ГУРЕВИЧ